

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2017-01-12

§ 4

KS 409/16

Uppdaterade riktlinjer för resor

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar uppdaterade riktlinjer för resor.

Ärendet

Riktlinjerna för resor har följts upp i en resvaneundersökning under våren 2016.

Undersökningen visar att de som gör tjänsteresor kör i mycket mindre utsträckning egen bil och använder i större utsträckning kollektivtrafiken än i den senaste undersökningen. Det är också fler som går och cyklar på sina tjänsteärenden. Användningen av enhetsknutna fordon och poolbilar ökar något. Även när det gäller de längre resorna är det betydligt fler som väljer kollektiva färdssätt, såsom tåg och buss, och färre som tar den egna bilen. Resandet verkar därmed följa riktlinjerna för resor.

Med utgångspunkt i undersökningen föreslås ändå ett fåtal uppdateringar av riktlinjerna:

- förtydligande kring ”skrymmande, ömtålig eller tung utrustning” som skäl att frångå prioriteringsordningen
- förtydligande att en anställd med uppdrag som innebär ett mycket stort resebehov ska diskutera med sin närmaste chef hur dessa behov bäst uppfylls, på ett så miljöanpassat, trafiksäkert, effektivt och ekonomiskt sätt som möjligt
- förtydligande om vad som gäller för fritidspolitiker
- förtydligande att det är chefernas ansvar att säkerställa att alla känner till att riktlinjerna finns, samt att de som reser i tjänsten känner till innehåll, rutiner och system
- mindre uppdateringar av texten.

Ärendets behandling

Stadsledningsförvaltningens tjänsteskrivelse den 13 december 2016, tillsammans med förslag till uppdaterade riktlinjer.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2017-01-12

Förslag till beslut

Stadsledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar uppdaterade riktlinjer för resor.

Ledamöternas förslag till beslut

Hans Bergfelt (M), med instämmande av Marcus Claesson (L), föreslår att ärendet återremitteras för att remitteras till samtliga berörda nämnder för att ge en samlad bild om huruvida det finns personalgrupper som kan ha svårt att följa riktlinjerna i det vardagliga arbetet. Handlingen omarbetas med hänsyn till remissens svar och ska endast beskriva riktlinjer för resor i tjänsten, samt att riktlinjerna inte avser förtroendevalda i kommunen.

Marie Östh Karlsson (S) föreslår bifall till stadsledningsförvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar först om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att arbetsutskottet beslutar att ärendet ska avgöras på dagens sammanträde. Därefter konstaterar ordföranden att endast Marie Östh Karlssons (S) förslag återstår och att arbetsutskottet beslutar enligt förslaget.

Deltar inte i beslut

Hans Bergfelt (M) och Marcus Claesson (L) deltar inte i arbetsutskottets beslut.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Stadsledningsförvaltningen
Lisa Järner

Kommunstyrelsen

Uppdaterade riktlinjer för resor

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar uppdaterade riktlinjer för resor.

Ärendet

Riktlinjerna för resor har följts upp i en resvaneundersökning under våren 2016.

Undersökningen visar att de som gör tjänsteresor kör i mycket mindre utsträckning egen bil och använder i större utsträckning kollektivtrafiken än i den senaste undersökningen. Det är också fler som går och cyklar på sina tjänsteärenden. Användningen av enhetsknutna fordon och poolbilar ökar något. Även när det gäller de längre resorna är det betydligt fler som väljer kollektiva färdstätt, såsom tåg och buss, och färre som tar den egna bilen. Resandet verkar därmed följa riktlinjerna för resor.

Med utgångspunkt i undersökningen föreslås ändå ett fåtal uppdateringar av riktlinjerna:

- förtydligande kring "skrymmande, ömtålig eller tung utrustning" som skäl att frångå prioriteringsordningen
- förtydligande att en anställd med uppdrag som innebär ett mycket stort resebehov ska diskutera med sin närmaste chef hur dessa behov bäst uppfylls, på ett så miljöanpassat, trafiksäkert, effektivt och ekonomiskt sätt som möjligt
- förtydligande om vad som gäller för fritidspolitiker
- förtydligande att det är chefernas ansvar att säkerställa att alla känner till att riktlinjerna finns, samt att de som reser i tjänsten känner till innehåll, rutiner och system.
- mindre uppdateringar av texten

Beredning

Under våren 2016 gjordes en resvaneundersökning för anställda i Mölnåls stad.

Undersökningen följer dels upp hur omvärldsförändringar har påverkat vårt sätt att resa till jobbet och dels hur våra riktlinjer för resor från 2014 fungerar i praktiken. Senaste gången som Mölnåls stad frågade de anställda om hur de reser till, från och i jobbet var hösten 2012.

Resvaneundersökningen visar bland annat att tjänsteresorna och funktionerna för dem stämmer relativt väl överens med stadens riktlinjer för resor. De flesta som arbetar i Mölnåls stad, sex av tio, gör inga tjänsteresor eller tjänsteärenden. 2016 är det färre som svarar att de ibland reser i tjänsten än 2012.

De som gör tjänsteresor kör i mycket mindre utsträckning egen bil och använder i större utsträckning kollektivtrafiken än i den senaste undersökningen. Det är också fler som går och cyklar på sina tjänsteärenden. Användningen av enhetsknutna fordon och poolbilar ökar något. Även när det gäller de längre resorna är det betydligt fler som väljer kollektiva färdssätt, såsom tåg och buss, och färre som tar den egna bilen. Resandet verkar därmed följa riktlinjerna för resor.

Det är fler som känner till stadens riktlinjer för resande idag än 2012, men fortfarande är det många som reser i tjänsten som inte känner till innebörden i riktlinjerna. Av de som känner till menar var sjunde att det inte går bra att följa dem. De främsta anledningarna som anges är tidsaspekten och att arbetet kräver bil. Det är dock en stor andel (23 %) av dessa som verkar ha en delvis felaktig bild av vad riktlinjerna för resor egentligen säger, då svaren visar att man har missförstått antingen frågan eller riktlinjerna, alternativt faktiskt följer riktlinjerna utan att veta om det.

Nuvarande riktlinjer för resande

I korthet innebär dagens riktlinjer för den som reser i tjänsten en prioriteringsordning som ska följas om man inte har särskilda skäl (exempelvis skrymmande eller ömtåligt bagage):

- Mindre än två kilometer: välj att gå eller cykla i första hand, eller åk kollektivt.
- Mellan två och tio kilometer: välj i första hand cykel eller kollektivt, i andra hand poolbil eller enhetsknuten bil, i tredje hand taxi eller privat bil. Välj bilresa om tidsvinsten är stor. Tänk också på att samåka.
- Till annan ort längre än tio km: välj i första hand kollektivt, i andra hand hyrbil. Välj bilresa om tidsvinsten är stor. Tänk också på att samåka.
- Vid utrikes resor: tågförbindelser ska undersökas i första hand. Restiden och kostnaden avgör.

Riktlinjerna säger också att möten om det går bör planeras så att det är möjligt att åka kollektivt och att en anställd i staden inte ska behöva använda sin egen bil i tjänsten.

Föreslagna förändringar i riktlinjer för resande

Tidsbrist är en vanlig angiven orsak till att riktlinjerna inte följs. Men detta är enligt riktlinjerna ett skäl för den anställda att välja bil i stället för gång, cykel eller kollektivtrafik för resor längre än två kilometer ”om tidsvinsten är stor”. Därmed föreslås ingen åtgärd.

Mycket eller tungt att bära är en annan återkommande anledning att inte följa riktlinjerna, om än inte lika vanlig. Att skrymmande, ömtåligt eller tungt bagage är skäl att frånga prioriteringsordningen framgår troligtvis inte tillräckligt tydligt. Därför föreslås att ett tillägg: ”skrymmande, ömtåligt eller tung utrustning”, samt att texten flyttas upp till början av stycket.

Dnr KS 409/16

I de fall som arbetet kräver bil är det förstås en förutsättning att det också finns enhetsknutna bilar att tillgå. De anställda som anger avsaknad av fordon som skäl för att inte följa riktlinjerna bör diskutera behov av tjänsteresor och fordon med sin chef. Därför föreslås ett tillägg: Anställda med uppdrag som innebär ett mycket stort resebehov ska diskutera med sin närmaste chef hur dessa behov bäst uppfylls, på ett så miljöanpassat, trafiksäkert, effektivt och ekonomiskt sätt som möjligt.

Andra skäl att inte följa riktlinjerna hänger ihop med de resurser som behöver finnas på plats och information som behöver vara tillgänglig. Det är viktigt att cyklar, elcyklar och bilar finns att tillgå i den utsträckning som verksamheterna kräver, samt att rutiner för kollektivtrafikkort följs. Att sikta på att alla medarbetare ska ha kännedom om riktlinjerna, vad de innebär och vilka stödfunktioner som finns är inte helt ändamålsenligt. Därför föreslås en ny kommunikationsomgång om riktlinjerna och om de resurser som ska finnas utifrån behovet på varje enhet, samt att det är chefernas ansvar att säkerställa att alla känner till att riktlinjerna finns, samt att de som reser i tjänsten känner till innehåll, rutiner och system.

I en särskild enkät ställdes några frågor till stadens förtroendevalda. En fjärdedel av de svarande gör korta resor i sina uppdrag minst en gång i månaden. Det vanligaste färd sättet är då egen bil. Längre resor (över 10 km) gör man betydligt mer sällan. Drygt hälften av dessa resor görs med kollektiva färd sätt. 70 % av tillfrågade förtroendevalda menar att det går bra att följa riktlinjerna för resor. Här är det dock svårare att avgöra vilka resor som räknas som tjänsteresor respektive arbetsresor. En föreslagen förändring är därför att det tydliggörs att de resor som omfattas är endast de resor som betalas av staden, dvs att resor till och från hemmet eller ordinarie arbetsplats inte omfattas.

Övriga ändringar:

- Ändra policy till riktlinjer på ett par ställen
- Ändra texten om att parkeringsavgifter ses över till att parkeringsavgifter tas ut
- Exempel på kampanjer och åtgärder för att stimulera till hållbara arbetsresor utgår och integreras i stället i korthet stycket ovan.

Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till

Carina Nordgren
Förvaltningschef

Jonathan F Lyons
Enhetschef

Styrdokument Riktlinjer	Beslutat av Kommunstyrelsen 2014-11-26, § 246	Gäller från och med 2014-12-01
Ansvarig Miljösamordnare	Gäller för Mölnads stad	Senast uppdaterat 2016-12-14

Riktlinjer för resor

Omfattning

Dessa riktlinjer gäller för alla tjänsteresor som görs av Mölnads stads anställda och förtroendevalda och inför planering av möten som medför tjänsteresor. För fritidspolitiker omfattas enbart resor som betalas av staden, dvs inte resor från den ordinarie arbetsplatsen. Kopplat till riktlinjerna finns funktioner, instruktioner, IT-system samt rekommendationer för resor till och från arbetet. Även framtida beslut kan komma att kopplas till riktlinjerna.

Syfte

Syftet med riktlinjerna är att styra de resor som görs i tjänsten samt att underlätta för och uppmuntra de anställda till hållbara resor till och från arbetet.

Riktlinjerna ska leda till att minska det totala transportbehovet och öka andelen hållbart resande både för tjänsteresor och för resor till och från arbetet. De är ett steg i att uppfylla Vision Mölnadal 2022 och målsättningar om minskat resande med egen bil i tjänsten, minskad energianvändning i stadens fordon och effektivare utnyttjande av fordonen.

Att resa kostar tid och pengar, belastar miljön och utsätter den resande för risker i trafiken. Därför är det viktigt att tjänsteresor begränsas, och att de resor som görs sker på ett miljöanpassat, trafiksäkert, effektivt och ekonomiskt sätt.

Ansvar

Politiker och chefer i alla led är ansvariga för att riktlinjerna för resor följs. Chefer har ett särskilt ansvar som förebilder. Chefer ska säkerställa att medarbetarna känner till att staden har riktlinjer för resor och att de som reser i tjänsten känner till innehåll, rutiner och system. Alla medarbetare i staden har också ett ansvar för att möten och resor i tjänsten sker enligt riktlinjerna.

Styrdokument Riktlinjer	Beslutat av Kommunstyrelsen 2014-11-26, § 246	Gäller från och med 2014-12-01
Ansvarig Miljösamordnare	Gäller för Mölnåls stad	Senast uppdaterat 2016-12-14

Innan resan

Innan en tjänsteresa genomförs ska det övervägas om den är nödvändig. Mölnåls stad har IT-system för resfria möten via webben. Telefonmöten kan också vara ett bra alternativ.

Den som organiserar och kallar till ett möte eller en konferens ska i möjligaste mån anpassa tid och plats till kollektivtrafiken för att underlätta för mötesdeltagare att resa kollektivt. Det är också viktigt att mötets sluttid hålls.

Stadens upphandlade resetjänster ska användas vid bokning av tågresor och flygresor.

När du reser i tjänsten

Vid resor i tjänsten ska nedanstående prioriteringsordning följas. Prioriteringsordningen kan frångås i särskilda fall, exempelvis när man har skrymmande, ömtåligt eller tung utrustning med sig.

- Mindre än två kilometer: välj att gå eller cykla i första hand, eller åk kollektivt.
- Mellan två och tio kilometer: välj i första hand cykel eller kollektivt, i andra hand poolbil eller enhetsknuten bil, i tredje hand taxi eller privat bil. Välj bilresa om tidsvinsten är stor. Tänk också på att samåka.
- Till annan ort längre än tio km: välj i första hand kollektivt, i andra hand hyrbil. Välj bilresa om tidsvinsten är stor. Tänk också på att samåka.
- Vid utrikes resor: tågförbindelser ska undersökas i första hand. Restiden och kostnaden avgör.

I de fall som privat bil trots allt måste användas i tjänsten ska den uppfylla samma miljö- och trafiksäkerhetskrav som ställs på de bilar som kommunen leasar och köper in. Enligt kollektivavtalet måste chef/arbetsledare godkänna resor med privat bil.

Anställda i Mölnåls stad har ingen skyldighet att använda sin egen bil i tjänsten. Anställda med uppdrag som innebär ett mycket stort resebehov ska diskutera med sin närmaste chef hur dessa behov bäst uppfylls, på ett så miljöanpassat, trafiksäkert, effektivt och ekonomiskt sätt som möjligt.

Den som reser i tjänsten ska alltid följa gällande trafikregler och parkeringsbestämmelser, samt tillämpa ett trafiksäkert och miljöanpassat beteende. Hjälmska ska användas vid cykelresor i tjänsten.

Styrdokument Riktlinjer	Beslutat av Kommunstyrelsen 2014-11-26, § 246	Gäller från och med 2014-12-01
Ansvarig Miljösamordnare	Gäller för Mölnåls stad	Senast uppdaterat 2016-12-14

Resor med arbetsfordon och specifika fordon

Vissa anställda gör resor med specifika fordon där resan ingår i de ordinarie arbetsuppgifterna och syftet inte främst är persontransport. För dessa resor gäller inte punkten Innan resan eller prioriteringsordningen.

Resor med brukare, besök och representation

Vid planerade resor med brukare eller elever samt när verksamheten tar emot besök ska resor i första hand ske med kollektivtrafik. I andra hand används hyrbil eller hyrda bussar. I de fall som tjänsteman reser med brukare med någon form av funktionsnedsättning måste resan anpassas efter brukarens förutsättningar. När en skolklass ska resa med kollektivtrafik bör Västtrafik kontaktas i förväg.

Parkering vid arbetsplatsen

De parkeringsplatser som finns vid arbetsplatserna ska i första hand avsättas för besökare och verksamhetens fordon (poolbilar, enhetsknutna bilar).

Parkeringsavgifter tas ut vid samtliga personalparkeringar.

Funktioner som stödjer riktlinjerna för resor

Resfria möten kan genomföras med telefon eller webbmöten (Skype för företag). Manualer för webbmöten finns på stadens intranät.

För resor med kollektivtrafik finns kort att tillgå. En rutin för hur korten hanteras finns på stadens intranät. Den som reser mycket med kollektivtrafiken ska kunna ha tillgång till ett eget kollektivtrafikkort. Länk till Västtrafiks reseplanerare finns på stadens intranät.

På de arbetsplatser där kortare tjänsteresor görs ska tjänstecyklar finnas tillgängliga.

På de arbetsplatser där tjänsteresor ofta behöver göras med bil ska enhetsknutna bilar eller bilpool finnas tillgängliga. Bilpoolen vid stadshuset bokas via stadens intranät, alternativt via informationscentralen i stadshuset.

Styrdokument Riktlinjer	Beslutat av Kommunstyrelsen 2014-11-26, § 246	Gäller från och med 2014-12-01
Ansvarig Miljösamordnare	Gäller för Mölnadal stad	Senast uppdaterat 2016-12-14

Så arbetar Mölnadal stad för att underlätta hållbara resor till och från arbetsplatsen

Mölnadal stad uppmuntrar till och underlättar för sina anställda att välja hållbara färdstätt till och från arbetet. Den viktigaste åtgärden är att koppla bort arbetsresan från tjänsteresan genom att säkerställa att tjänsteresor kan ske utan egen bil. Idag har anställda möjlighet att köpa rabatterat årskort för kollektivtrafiken genom arbetsgivaren. Det finns också möjlighet till medverkande i Cykelutmaningen. Mölnadal stad ska undersöka och föreslå övriga incitament för hållbart resande för anställda, i form av förmåner eller andra insatser. Staden strävar efter att säker cykelparkering ska finnas vid alla arbetsplatser. Målet är att vara en attraktiv arbetsgivare.

Uppföljning

För att säkerställa att riktlinjerna bidrar till att uppfylla Vision Mölnadal 2022 och stadens mål om hållbart resande kommer ett antal nyckeltal att följas upp årligen: resande med egen bil i tjänsten, bränsleåtgång i stadens bilar, kortladdningar för Västtrafikkort och antal leasade tjänstecyklar. Skador på stadens egna och leasade bilar följs också upp.